

giver en nærmere Bestemmelse med Hensyn til, hvad der kræves til at „give Meddelelse“, undgaar ikke denne Ubestemthed, for saa vidt der dér forudsættes Anvendelse af et „forsvarligt“ Befordringsmiddel. I alle slige Tilfælde maa Afgørelsen bero paa Dommerskøn, for saa vidt der ikke maatte kunne henvises til, hvad der er anerkendt Sædvane, eller til sagkyndige Myndigheders Erklæringer, som Grosserer-Societetets Responsa. En lignende uundgaaelig Ubestemthed foreligger ogsaa, hvor Ubestemtheden ikke gælder Tilpasning efter de konkrete faktiske Forhold af den almindelige Regel, men hvor selve Retsregelen er ubestemt, fordi den hviler paa Hensyn — Billighed eller desl. —, der efter sin Natur ikke kan nøje præciseres. Eksempler herpaa frembyder i rigt Maal de nye Regler i §§ 31, 36, 37 og 38.

Med Hensyn til den paa det moderne Aagerbegreb byggede nye Regel i Lovforslagets § 31, om hvis Rækkevidde der indenfor Kommissionen har været Uenighed, er der ogsaa i Udvalget ytret nogen Betænkelse dels angaaende Rækkevidden, dels angaaende den ved Regelen klæbende Ubestemthed, der maaske kunde i nogen Grad afhjælpes ved en yderligere Udformning i Lighed med, hvad der udtales i § 36, 1ste Stykke. I Betragtning af den Udvikling, der paa dette Punkt har fundet Sted i saa godt som alle fremmede Kodifikation, og med særligt Hensyn til den Opfattelse, der fra gammel Tid har gjort sig gældende i den engelske Ret om Virkningen af „undue influence“, og som ikke skønnes at have sin Rod i en særlig engelsk Tankegang, har Udvalget ikke fundet tilstrækkelig Grund til at foreslaa en Begrænsning af Regelens Rækkevidde. Dansk Ret vilde derved komme til at indtage en Særstilling i Strid med den almindelige Udvikling og med de almene moralske Hensyn, hvorpaa denne er grundet. Heller ikke har Udvalget fundet, at der skulde være nogen Trang til ved Tilføjelser til Regelen at søge Betingelserne for dens Anvendelighed stærkere præciseret. De Betingelser, som § 31

kræver (det aabenbare Misforhold til, hvad der skal ydes for en betinget Fordel, eller for hvilket intet Vederlag skal ydes — samt Kravet om, at den lidende skal være „udnyttet“), værner tilstrækkeligt mod enhver Misbrug og indeholder i sig selv et lige saa virksomt Værn som § 36, 1ste Stykke, samt § 37, der er formulerede med særlige Forhold for Øje. Hverken i § 31 eller i §§ 36 og 37 undgaas nogen Ubestemthed. Dette skyldes, som tidligere omtalt, de konkrete Forholds Forskellighed. Særlig Kravet om „Udnyttelse“ er i denne Henseende af Vigtighed. Ved Siden af det objektive Krav om aabenbart Misforhold aabnes der ved hin Betingelse Adgang til at tage Hensyn til de mere individuelle konkrete Forhold, et Hensyn, som betinger en retfærdig Anvendelse af Regelen.

Med Hensyn til et Punkt, der ikke berører fælles nordisk, men alene dansk Ret, er der i § 36, 2det Stykke, jfr. § 38, 1ste Stykke, givet en Regel, om hvilken der indenfor den danske Kommission ikke er Enighed. Udvalget miskender ikke Vægten af de processuelle Hensyn, som med særlig juridisk Autoritet er gjort gældende mod den processuelle Undtagelsesregel, som den nævnte Regel indeholder. Men Udvalget finder dog ikke, at disse Hensyn kan være afgørende ligeoverfor den af Flertallet hævdede Fordel, at en Sag af denne Art, hvor det drejer sig om en Handlendes Forpligtelse i et ganske særligt Tilfælde, afgøres af en Domstol, der er udrustet med merkantil Indsigt, og saaledes af hver af Parterne kan anlægges eller kræves henvist til Sø- og Handelsretten i København, uanset Sagens normale Værneting, for saa vidt ikke anden Afgørelsesmaade er vedtaget. Efter den gældende Ret o: L. 19. Februar 1861 § 15 er Betingelsen for paa saadan Maade at fravige Værnetinget den, at Parterne er enige derom. Naar efter den foreslaaede Regel Forholdet vendes om, har det imidlertid Støtte i disse Sagers ejendommelige Karakter.